

Bezpieczeństwo Żywności - Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Monika Jarzębska, Dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia
w Głównym Inspektoracie Sanitarnym

Warszawa, 27 czerwca 2019 r.

100 LAT SŁUŻB SANITARNYCH W POLSCE

**Żywność jest podstawą
naszej egzystencji**

**Żywność musi być
bezpieczna**

Wartość odżywcza

energia, składniki pokarmowe
potrzebne do prawidłowego
rozwoju i funkcjonowania
organizmu

Zdrowie konsumenta

Bezpieczeństwo żywności

MIKROBIOLOGICZNE

CHEMICZNE/ ŚRODOWISKOWE (m.in. metale ciężkie, WWA, DIOKSYNY, MYKOTOSYNY)

POZOSTAŁOŚCI PESTYCYDÓW

STOSOWANIE SUBSTANCJI DODATKOWYCH ZGODNIE Z PRZEPISAMI

MATERIAŁY I WYROBY DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

ZNAKOWANIE

NOWA ŻYWNOSĆ GMO < SUPLEMENTY < IZOMERY TRANS....

Właściwe żywienie

ZBILANSOWANA DIETA DOSTOSOWANA DO WIEKU I STANU ZDROWIA

ODPOWIEDNIA PODAŻ SKŁADNIKÓW ODŻYWCZYCH

SUPLEMENTACJA TYLKO TAM GDZIE TO KONIECZNE

STRUKTURA DIETY ZGODNIA Z PIRAMIDĄ ŻYWIENIOWĄ – PODSTAWA DIETY ŻYWNOSĆ NIEPRZETWORZONA

+ AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA

**Bezpieczeństwo
żywności**

Właściwe żywienie

**Odpowiedzialność
przedsiębiorcy
– zgodność z
wymaganiami**

**Urzędowa
kontrola żywności**

Przepisy dot.
żywienia
w jednostkach
systemu oświaty i
nadzór nad nimi

**Edukacja
żywnościowa**

Odpowiedzialność przedsiębiorcy - zgodność z wymaganiami

- Zgodnie z **generalną zasadą** żywność znajdująca się w obrocie **nie może być niebezpieczna** dla zdrowia i życia człowieka, a **odpowiedzialność za jej bezpieczeństwo ponosi przedsiębiorca** – producent lub wprowadzający do obrotu na każdym etapie.

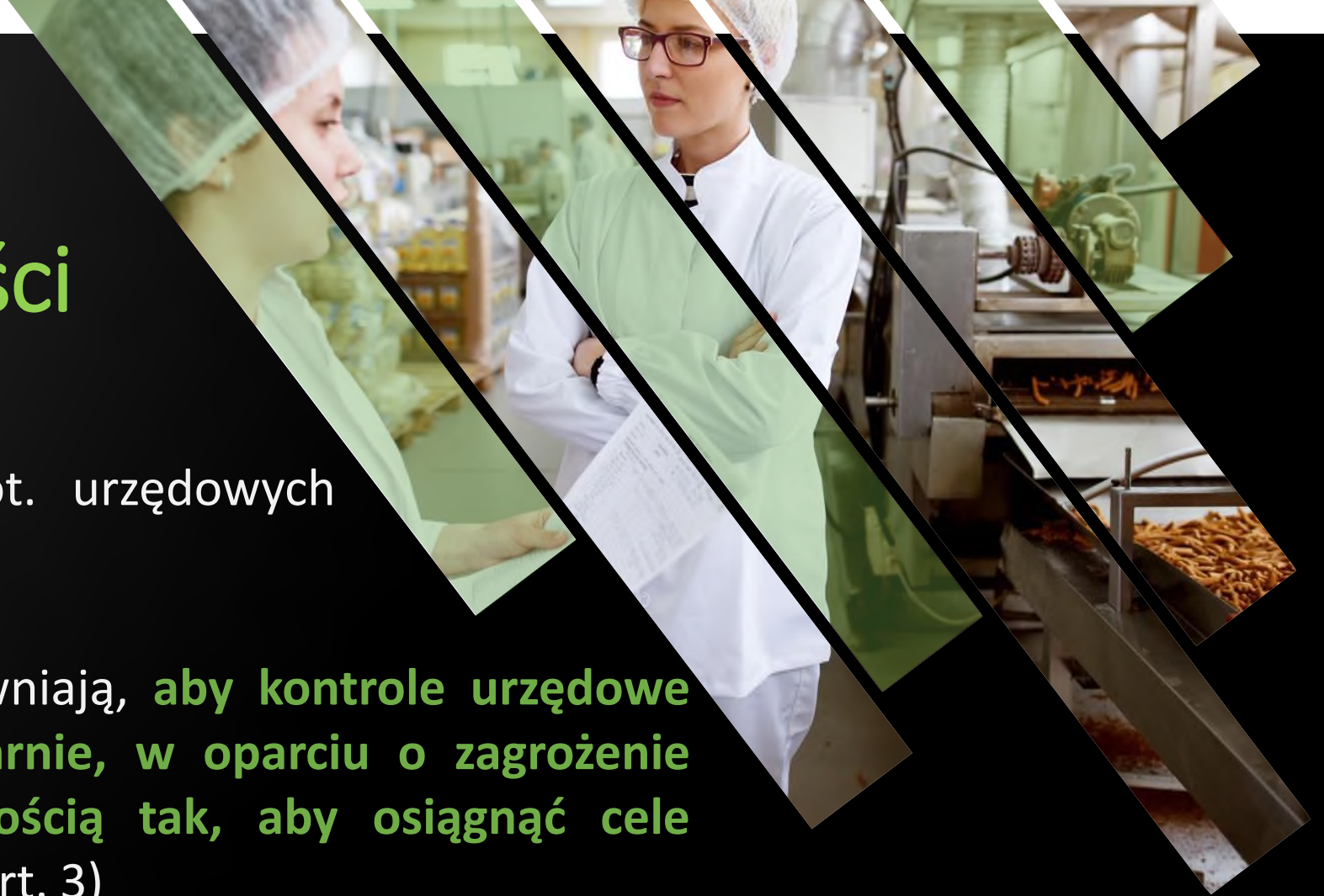
Wynika to z art. 14 i 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego

- Przedsiębiorca, w tym również rolnik podlega **wymaganiom rejestracji/ zatwierdzenia** w nadzorującym go organie urzędowej kontroli żywności (w Polsce -IW lub PIS)

Urzędowa kontrola żywności

- Rozporządzenie 882/2004 dot. urzędowych kontroli żywności
- Państwa Członkowskie zapewniają, **aby kontrole urzędowe były przeprowadzane regularnie, w oparciu o zagrożenie oraz z właściwą częstotliwością tak, aby osiągnąć cele niniejszego rozporządzenia** (art. 3)
- Kontrole urzędowe **przeprowadzane są bez wcześniejszego uprzedzenia**, z wyjątkiem takich przypadków jak audyt. Kontrole urzędowe mogą być również przeprowadzane ad hoc.

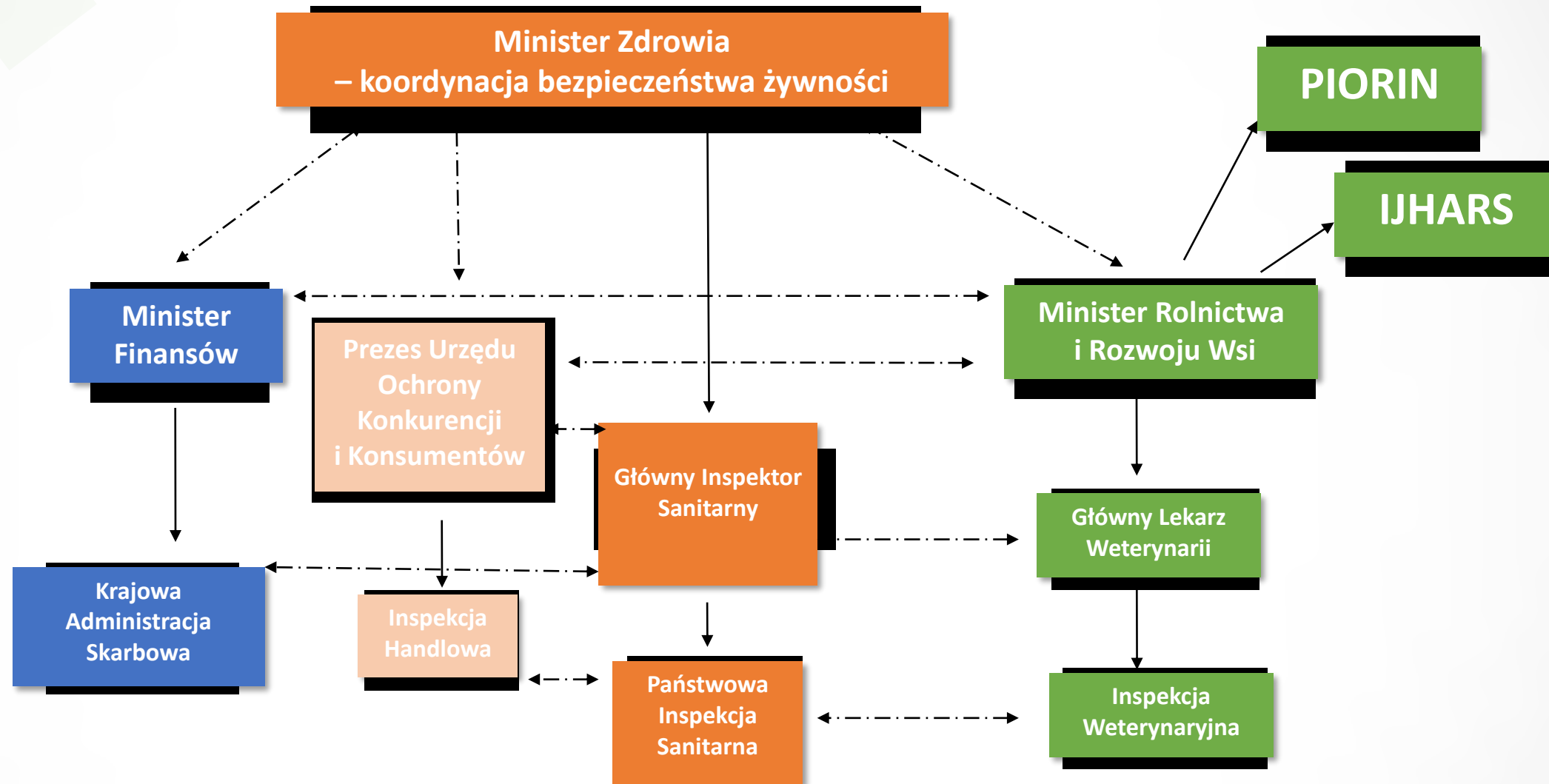

Koordynatorem systemu bezpieczeństwa
żywności w Polsce jest

Minister Zdrowia

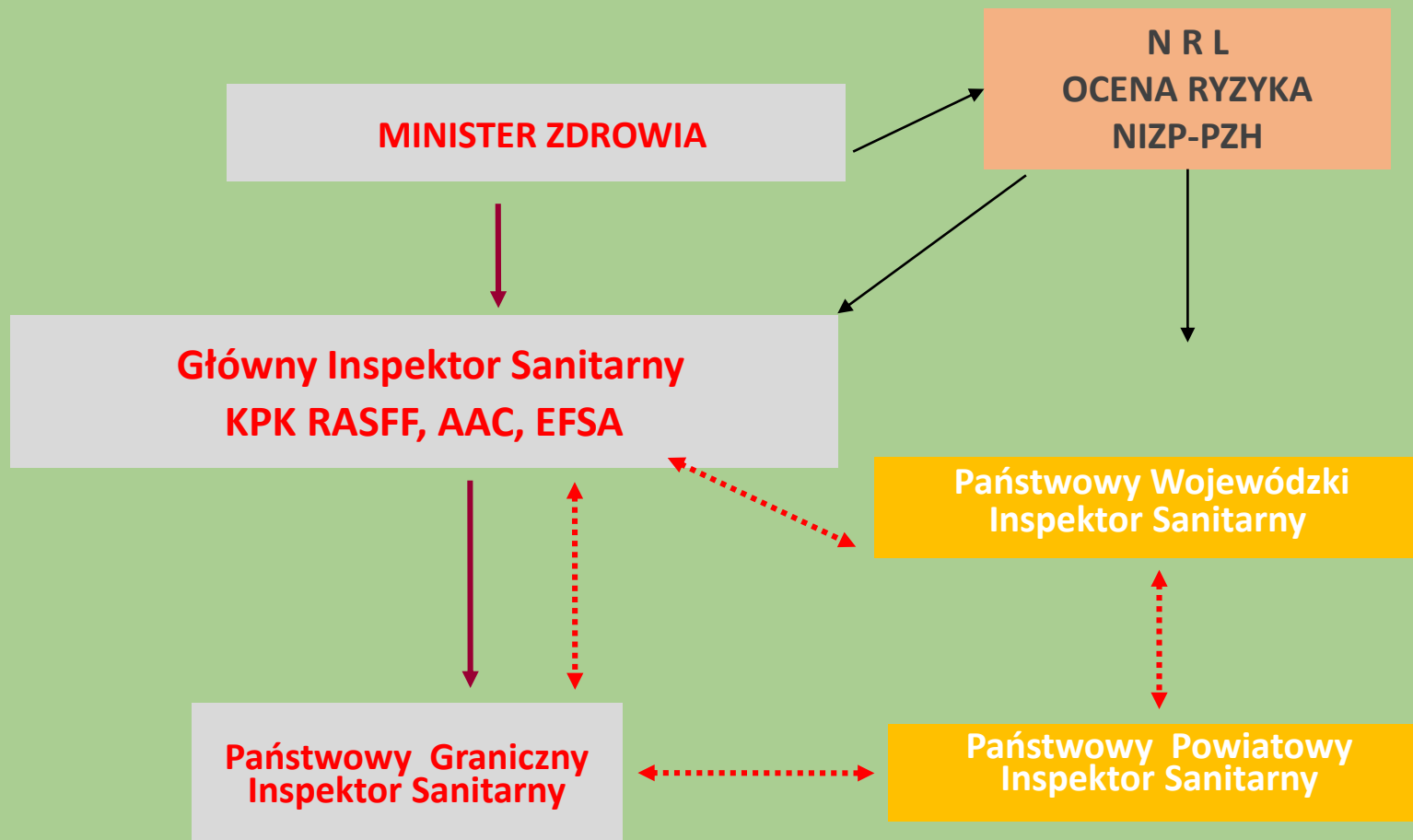
Zgodnie z art. 89 ustawy o bezpieczeństwie żywności i
żywienia oraz art. 33 ustawy o działach administracji
rządowej - Minister Zdrowia jest odpowiedzialny za
**koordynację spraw z zakresu zapewnienia
bezpieczeństwa żywności**, w tym działań dotyczących
analizy ryzyka

← - - - → współpraca
 —————> podległość

Państwowa Inspekcja Sanitarna – organ urzędowej kontroli żywności

→ Podporządkowanie organizacyjne

→ Podporządkowanie merytoryczne

Nadzór nad bezpieczeństwem żywności

Państwowa Inspekcja Sanitarna – zakres nadzoru

Organy PIS w 2018 r. nadzorowały **493 390** zakładów produkcji i obrotu żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Narzędzia nadzoru

Urzędowa, akredytowana, doskonała baza laboratoryjna – 16 zintegrowanych laboratoriów PIS + laboratoria referencyjne MZ
zanieczyszczenia chemiczne, mikrobiologiczne, GMO, alergeny, znakowanie, pozostałości pestycydów,

Krajowy plan pobierania próbek – próbki pobierane przez wyszkolonych próbobiorców, zgodnie z przepisami

Działania w przypadku zatruc pokarmowych (w PL i innych krajach)

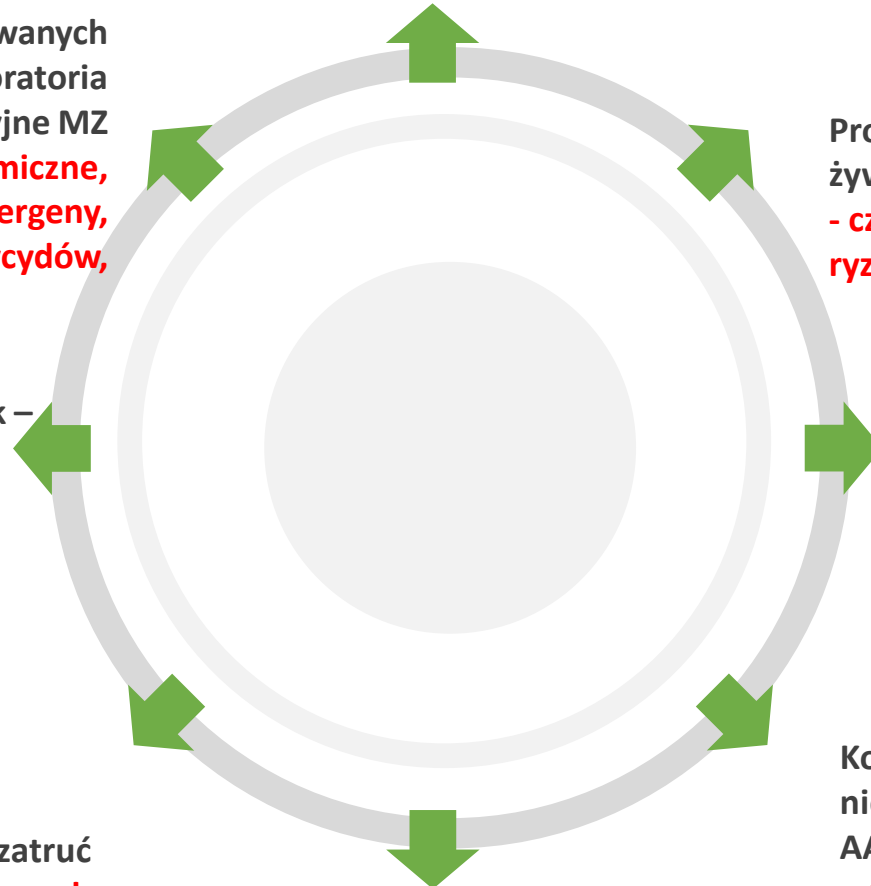
Reagowanie na kryzysy (fipronil, mięso z nielegalnego uboju, WZW A w owocach miękkich, Salmonella w jajach)

Przepisy dot. ukż, wymagania, kryteria ustawowe, UE i krajowe

Procedury urzędowej kontroli żywności - częstotliwość kontroli zależna od ryzyka

Kontrole u przedsiębiorców w tym również rolników oraz kontrole graniczne-ocena ryzyka

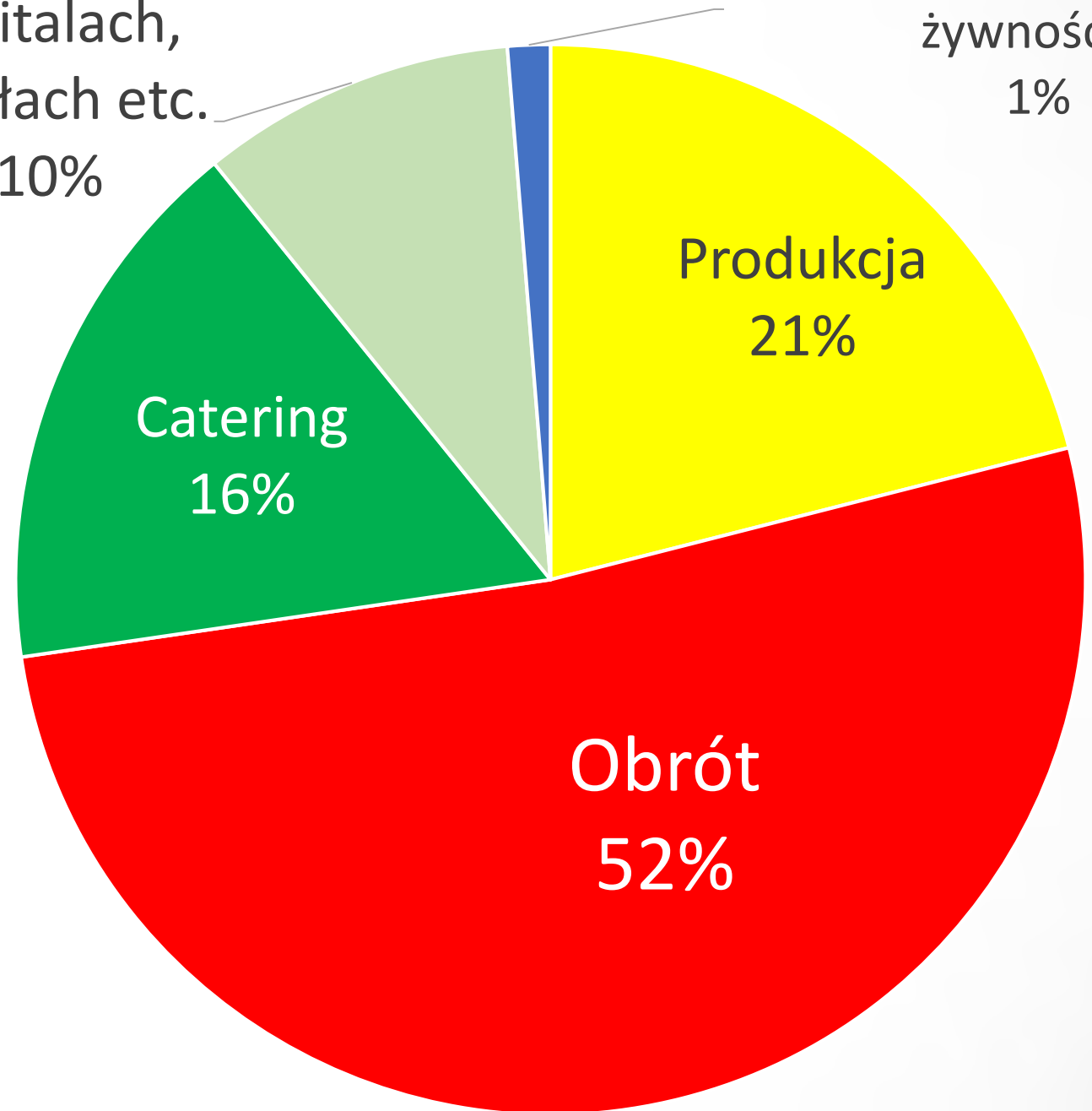
Komunikacja w sytuacjach gdy żywność nie spełnia wymagań – system RASFF i AAC, INFOSAN – stała współpraca z KE i innymi krajami

2018 r
493 390 obiektów pod nadzorem PIS

Catering w szpitalach, szkołach etc.
10%

Materiały do kontaktu z żywnością
1%

Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu

- ✓ Zgodnie z kompetencjami PIS, Plan obejmuje pobór próbek żywności pochodzenia niezwierzęcego (w produkcji i obrocie) oraz żywności pochodzenia zwierzęcego w handlu detalicznym.
- ✓ Rocznie na podstawie planu badanych jest około **80 000** próbek w różnych kierunkach i asortymentach żywności.

Plan pobierania próbek na 2019 r

27 kierunków badań

pozostałości pestycydów, zanieczyszczenia, kryteria mikrobiologiczne, suplementy diety, substancje dodatkowe, GMO....

Wsparcie naukowe

Przykład- Fipronil

3

komunikacja ryzykiem,
Komunikat na stronie
GIS, informacja dla
prasy, koordynacja
KE/EFSA

1

Ocena ryzyka

Ocena naukowa NIZP-
PZH - bezpieczeństwo jaj i
drobiu?
Jaki przyjąć limit
krytyczny- gdy żywność
należy uznać za
niebezpieczną?

2

**Państwowa Inspekcja
Sanitarna
Inspekcja Weterynaryjna**
Wycofywanie
produktów z obrotu,
pobieranie ad hoc próbek
Wdrożenie metod przez
laboratorium,
Badanie na bieżąco
próbek jaj i mięsa

System RASFF System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach

1

(RASFF) utworzono przed niemal czterdziestu laty – w 1979 r., obejmuje wszystkie kraje UE oraz kraje EFTA; w ramach INFOSAN inf. dociera do krajów trzecich

2

Narzędzie informatyczne, które służy szybkiej wymianie informacji na temat zagrożeń dla zdrowia związanych z żywnością i paszami.

3

Kraj członkowski, w którym wykryto zagrożenie dla zdrowia, powiadamia pozostałych członków tej sieci, o jaki produkt chodzi i jakie podjęto działania, aby wyeliminować ryzyko.

Ostrzeżenia publiczne

- Od 2013 r. publikowane na stronie internetowej GIS
<https://gis.gov.pl/>
- Publikowane są jako aktualności
- Kierowane do opinii publicznej
- Przygotowywane przez Główny Inspektorat Sanitarny zgodnie z artykułem 10 rozporządzenia (WE) nr 178/2002

Ostrzeżenia publiczne

Główny Inspektorat
Sanitarny

Wersja kontrastowa

[Strona główna](#)

[O nas](#)

[Współpraca](#)

[Dla prasy](#)

[Kariera](#)

[Kontakt](#)

[BIP](#)

[Żywność i woda](#) ▾

[Zdrowie](#) ▾

[Wypoczynek](#) ▾

[Oświata](#) ▾

[Działalność gospodarcza](#) ▾

Szukaj

[Strona główna](#) / [Żywność i woda](#) / [Normy i prawo](#) / [Ostrzeżenia publiczne](#)

Ostrzeżenia publiczne

Artykuły (48)

**UWAGA! Ostrzeżenie publiczne dotyczące
wyrobu do kontaktu z żywnością!**

07.06.2019

Wycofanie produktu pn. „Kubek z pokrywką ”

[Czytaj dalej →](#)

Może ci się przydać:

- [Archiwalne ostrzeżenia - 2016 r.](#)
- [Archiwalne ostrzeżenie dot. zestawu kubków 2015](#)
- [Archiwalne ostrzeżenia - 2015 r.](#)
- [Archiwalne ostrzeżenia - 2014 r.](#)
- [Archiwalne ostrzeżenia - 2013 r.](#)

Dziękuję za uwagę!

Monika Jarzębska, Dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia
w Głównym Inspektoracie Sanitarnym

Warszawa, 27 czerwca 2019 r.

100 LAT SŁUŻB SANITARNYCH W POLSCE

